

MEMO van college aan de raad

datum : 8 april 2009 ontvangen op 21 april 2009
aan : Gemeenteraad
van : College
onderwerp : vaststellen kaders nieuwe Wro
Portefeuillehouder: A. Plomp
Inlichtingen bij: W. de Jong

Aanleiding

- De memo is opgesteld als antwoord op een toezegging in commissie
toezegging gedaan in: algemene raadscommissie 7 april 2009
toezegging gedaan door: wethouder A. Plomp
- Op initiatief van het college als onderdeel van de actieve informatieplicht

Kernboodschap

- Wat was de exacte toezegging en de achterliggende vraag of waar wil het college informatie over verschaffen?
Toezegging: De commissie ontvangt een memo waarin wordt aangegeven wat de juridische consequenties zijn als de 8 weken termijn die staat voor het afwijzen van een aanvraag voor een projectbesluit door de raad wordt overschreden.
Achterliggende vraag:
College wil informatie verschaffen over: aanvullende informatie naar aanleiding van vragen in de raadscommissie

A. Wat zijn de juridische consequenties voor het niet behalen van de beslissingstermijn van 8 weken bij afwijzing aanvraag vaststelling projectbesluit en wanneer vangt deze termijn aan?

In art. 46 lid 3 Woningwet is gesteld dat bouwaanvragen die in strijd zijn met het bestemmingsplan en die niet vallen onder een ontheffingsmogelijkheid, dienen worden aangemerkt als verzoek om een projectbesluit.

In art. 3.12 Wro is gesteld: *'tot een afwijzing van een projectbesluit besluit de gemeenteraad zo spoedig mogelijk doch in elk geval binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag'.*

Het betreft hier de afwijzing van een projectbesluit en dus bouwvergunning waartoe de gemeenteraad, of wanneer gedelegeerd het college, binnen 8 weken een beslissing dient te nemen. Dit houdt in dat het bevoegd orgaan binnen 8 weken na binnenkomst van de bouwaanvraag, of verzoek om projectbesluit, zal moeten beslissen of zij bereid is de projectbesluitprocedure toe te passen of dat het verzoek wordt afgewezen.

De 8-weken termijn is een termijn van orde. Dat wil zeggen dat de wet geen sancties verbindt aan het overschrijden hiervan. Dat neemt echter niet weg dat een bestuursorgaan er naar moet streven binnen de termijn een besluit te nemen, gelet op de belangen van de aanvrager. De aanvrager heeft volgens de Awb ook de mogelijkheid om bij het niet tijdig nemen van een besluit, bezwaar in te dienen bij het bestuursorgaan over het uitblijven van een besluit. Daarna staat beroep open bij de rechtbank. Tevens kan bij het uitblijven van een besluit om voorlopige voorziening worden gevraagd bij de rechter. Daarnaast zal naar verwachting per 1 januari 2010 de Wet dwangsom en beroep in werking treden. Het weigeren of het nemen van een projectbesluit heeft de status van een beschikking in de zin van de Algemene wet

bestuursrecht. Met de aanstaande Wet dwangsom en beroep kan bij het niet tijdig beslissen de aanvrager beroep doen op een dwangsom.

Juridisch gezien gaat de termijn van 8 weken in na binnenkomst van de bouwaanvraag = verzoek om projectbesluit bij de gemeente. Dus op het moment van inboeken van de aanvraag. Vervolgens dient binnen 8 weken de aanvraag te worden getoetst aan het bestemmingsplan. Zonder delegatie van het projectbesluit aan ons college zal ons college het verzoek volgens de Algemene wet bestuursrecht 'onverwijld' doorsturen naar de gemeenteraad. Binnen de 8 weken dient het college een voorstel aan uw raad te doen over het te nemen besluit. Dit voorstel zal ambtelijk moeten worden voorbereid, waaraan eventuele onderzoeken ten grondslag kunnen liggen. Daarbij dient dit voorstel binnen de gestelde aanlevertermijn voor raadsstukken te worden aangeleverd voor uw raad, zodat er binnen de 8 weken na indienen van de bouwaanvraag/verzoek om projectbesluit besluitvorming kan plaatsvinden in de gemeenteraad.

Uit bovenstaande blijkt dat het lastig, dan wel onmogelijk zal zijn voor uw raad om binnen de termijn van 8 weken tijdig te beslissen over het projectbesluit. Alleen al vanaf het moment van aanleveren van stukken via het college richting uw raad zit een aanlevertermijn van ruim een maand. Vanaf het indienen van de bouwaanvraag dient tevens plaats te vinden:

- Toetsing van de bouwaanvraag aan het bestemmingsplan;
- Beoordeling of niet middels een binnen- of buitenplanse ontheffing kan worden meegewerkt aan het bouwplan;
- Onderzoek over de wenselijkheid vanuit alle betrokken disciplines zoals, archeologie, milieu, stedenbouw, flora en fauna, etc.;
- Ambtelijk voorbereiden collegeadvies en raadsvoorstel.

Met delegatie van het projectbesluit aan het college blijft het lastig om de 8 weken termijn te behalen, maar aangezien de aanlevering + behandeltijd voor het college korter zijn en gezien de vergaderfrequentie van het college, is het behalen van de 8 weken termijn bij delegatie van het projectbesluit realistischer.

Naast de toegezegde beantwoording van de bovenstaande vraag in de raadscommissie maken wij langs deze weg gebruik om u nadere toelichting te geven op andere gestelde vragen in de raadscommissie van 7 april 2009:

B. Waarom projectbesluit in Wro opgenomen?

Aanvankelijk was het projectbesluit niet opgenomen in de nieuwe Wro. Hiermee verviel de vrijstellingsregeling van het bestemmingsplan zoals die wel was opgenomen in de oude WRO. De gedachte was dat door de kortere bestemmingsplanprocedure in de nieuwe Wro er in dezelfde tijd als benodigd was voor een oude artikel 19-procedure, een bestemmingsplanherziening kon worden vastgesteld. Immers wanneer een bestemmingsplanprocedure net zo lang duurt als een vrijstellingsprocedure onder de oude wet, kunnen gemeenten net zo goed direct een nieuw bestemmingsplan vaststellen en is een instrument als de vrijstellingsprocedure niet nodig.

Deze gedachtegang stuitte echter op kritiek vanuit de praktijk. De bestemmingsplanprocedure is dan wel ingekort en vergelijkbaar met de proceduretijd van een 'zware' artikel 19 eerste lid WRO procedure, vergeleken met de oude artikel 19 tweede lid WRO procedure betekent de bestemmingsplanprocedure wel degelijk een veel langere en lastigere procedure. En juist dit artikel 19 tweede lid WRO werd veelvuldig door gemeentes gebruikt om op een flexibele manier medewerking te verlenen aan gewenste – vaak relatief kleine - ruimtelijke ontwikkelingen. Tevens zijn de inhoudelijke eisen aan een artikel 19 procedure minder bewerkelijk dan de inhoudelijke eisen die er worden gesteld aan een bestemmingsplanprocedure.

Op advies van de Raad van State en op nadrukkelijk verzoek van zowel de bouwwereld en van de VNG is met de tweede nota van wijziging nog voor de behandeling van de Wro in de Tweede Kamer het projectbesluit als instrument geïntroduceerd. Hiermee werd schoorvoetend een anticipatieprocedure in de nieuwe Wro opgenomen die we in de oude wet ook kenden. Hiermee werd gehoor gegeven aan het verzoek om een flexibele regeling op te nemen zoals in de oude WRO. Echter deze flexibele regeling werd dusdanig juridisch omkleed dat van flexibiliteit ten opzichte van de bestemmingsplanprocedure weinig of geen sprake meer is.

Aansluitend aan de regeling van het bestemmingsplan is een afdeling (3.3) opgenomen met als titel: 'Bepalingen omtrent een aan de bestemmingsplanvaststelling voorafgaand projectbesluit'. Deze titel geeft gelijk de beperking aan van het projectbesluit in vergelijking met de oude vrijstellingsmogelijkheid. Het projectbesluit moet opgemerkt worden als een gefaseerde bestemmingsplanprocedure en daarom werden er bij het projectbesluit obstakels opgenomen zoals geen legesheffing voordat het projectbesluit is ingepast in het bestemmingsplan en het vereiste van inpassing binnen één jaar in het bestemmingsplan. Het projectbesluit is bedoeld om enige flexibiliteit in de bestemmingsplanprocedure te brengen door deze gefaseerd uit te voeren. Wat procedure en inhoudelijke eisen betreft is het projectbesluit nagenoeg gelijk aan de bestemmingsplanprocedure. Door de "fasering" is feitelijk sprake van een dubbele procedure. Immers de bestemmingsplanherziening op basis van het projectbesluit dient ook te worden voorbereid middels de uniforme voorbereidingsprocedure 3:4 Awb.

C. Toetsingskader voor aanvragen bij ontbreken structuurvisie

In de raadscommissie van 7 april 2009 is ter sprake gebracht dat door het ontbreken van een structuurvisie op dit moment geen vastgesteld beleid is waaraan het college de aanvragen zou kunnen toetsen. Dit zou een reden zijn om de beslissingsbevoegdheid over deze aanvragen bij uw raad te houden. In dit kader moet er echter op gewezen worden dat hoewel er nog geen structuurvisie op basis van de Wro is vastgesteld, er wel door uw raad een aantal beleidsnotities zijn vastgesteld in het kader van de bestemmingsplanherziening-operatie. Deze beleidsnotities vormen voor ons college de kaders bij het behandelen van verzoeken die in strijd zijn met het bestemmingsplan, zoals dat ook gebeurde bij de afweging voor artikel 19 procedures WRO.

In dit kader noemen we de vastgestelde beleidsnotities:

- Beleidslijnen bestemmingsplannen (2006): erfbebouwing
erf en perceelsafscheidings
stolpen
- Vrijkomende en voormalige agrarische bebouwing (2007);
- Planologische visie op recreatiewoningen op particuliere erven met een woonbestemming (2007);
- Het hebben en houden van paarden en paardenbakken (2007);

Daarnaast worden aanvragen ook getoetst aan vastgesteld gemeentelijk beleid als:

- Groenstructuurplan Schoorl (1998)
- Welstandsnota (2004)
- Woonbeleidsnota (2005)
- Toeristisch-recreatieve visie (2005)
- Detailhandelsstructuurvisie Bergen (2006)
- Kampeernota (2007)
- Strandnota (2008)

Tevens worden verzoeken getoetst aan provinciaal- en rijksbeleid.

Uit bovenstaande kan worden opgemaakt dat de veronderstelling dat er geen beleidskader zou bestaan voor het afwegen van verzoeken aangezien er nog geen structuurvisie is vastgesteld, niet juist is. Het merendeel van de verzoeken die in strijd zijn met het bestemmingsplan kunnen

worden getoetst aan de beleidskaders die in bovengenoemd vastgesteld beleid zijn vastgelegd. Hiermee heeft het college op het moment voldoende richtlijn voor het uitvoeren van het beleid in het kader van besluitvorming omtrent (het weigeren van) het projectbesluit, wanneer de besluitvorming over het projectbesluit wordt gedelegeerd.

Nogmaals wijzen wij u erop dat de beslissingsbevoegdheid over bestemmingsplanherziening is bij wet een bevoegdheid van de raad en kan niet gedelegeerd worden. De beslissingsbevoegdheid over het projectbesluit ligt tevens bij de raad, maar kan wel bij wet gedelegeerd worden aan het college.

D. Is het mogelijk om meerdere projectbesluiten op te nemen in één herziening van het bestemmingsplan?

In principe is het mogelijk om bijvoorbeeld ieder jaar een bestemmingsplanherziening in procedure te brengen waarbij de 'opgespaarde' projectbesluiten worden opgenomen. De betrokken projectbesluiten dienen dan wel in eenzelfde bestemmingsplan te zijn gelegen. Wellicht zorgt het combineren van meerdere projectbesluiten in één herziening van het bestemmingsplan voor minder ambtelijke uren en kostenbesparing. Dit neemt niet weg dat er evengoed een procedure dient te worden gevolgd op een projectbesluit, waarbij een goede coördinatie en administratie is vereist hetgeen juist weer voor extra ambtelijke uren en kosten kan zorgen. Daarbij kan er pas leges worden geïnd wanneer het projectbesluit is opgenomen in een bestemmingsplan. Bij verdere uitstel dient er een voorfinanciering plaats te vinden die pas later kan worden verhaald op de aanvrager.

Consequenties

Uitwerken consequenties:

- Maatschappelijk
n.v.t.
- Politiek (verwijzing naar programmabegroting, hoofdlijn of vastgesteld beleid)
n.v.t.

Betrokken partijen

Extern

Initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen, uw raad, ons college en de ambtelijke organisatie

Bijlagen

geen